

Brev til Aarhus byråd vedr. havneudvidelsen

Aarhus d. 25.01.2023

Kære byråd

Jeg har gennem alle borgerpanelets møder og utrolig meget læsestof, samt videoer af borgermøder mm. fået indsigt i, at det er en virkelig kompleks og meget svær beslutning, I står overfor.

Alle interessenter tænker grundlæggende deres egne behov ind i projektet, og jeg oplever et stort behov for en helhedsanalyse for, hvad der er bedst for Aarhus og alle borgerne i byen.

Jeg vil i det følgende beskrive mine opmærksomhedspunkter, for til sidst i brevet, at afrunde og komme med min anbefaling til byrådet.

Havmiljø: Vi har fået et fint oplæg om Cowis rapport om havneudvidelsens påvirkning af vandmiljøet, hvor konklusionen er, at der ikke, eller kun i ikke betydelig grad, er en negativ påvirkning af havmiljøet. Så har vi også fået et fint oplæg af en havbiolog, som fortæller at havmiljøet og dyrelivet i Aarhusbugten har det generelt ret dårligt, og det sandsynligt har haft indflydelse på, at man ikke har kunnet finde nogen betydelende negativ påvirkning.

Jeg mener, at selv en ikke betydelende påvirkning, er en påvirkning i den forkerte retning.

Grøn omstilling og bæredygtighed: Vi oplevede på havnerundturen at se firmaer, der kraftigt reducerede CO₂ udslippet og handlede med bæredygtige varer. Krav til krydstogtskibe om grøn el i stedet for diesel. Der var også en del firmaer, der ikke umiddelbart havde nogen særlig grund til at ligge på havnen.

Jeg mener, at vi kan stille krav om, at alle firmaer, som skal ligge på havnearealet, skal have et behov for at ligge på havnen samt opfylde byråds fastsatte krav vedr. grøn omstilling og bæredygtighed. Det er ligeledes min opfattelse, at sådanne firmaer vil se positivt på borgerinddragelse. Det har ved etableringen af Aarhus Ø vist sig muligt at opsige lejemål med langtidskontrakter. Det vil frigive noget areal og sende et positivt signal.

Et andet opmærksomhedspunkt for mig har også været, at gives der tilladelse til havneudvidelsen, så bliver området indenfor den nye ydermole registreret som havn. Det betyder i praksis, at det er Aarhus havn og byrådet, der kan bestemme om der er mere af området, der skal fyldes op og bruges som havneareal. Det er lige sket med et havnebassin yderst på den eksisterende øst mole, bag færgeterminalen.

Jeg mener, at hvis havneudvidelsen besluttes, så skal der laves en aftale, hvor det fremgår tydeligt, hvad rammen for sådanne tiltag er.

Behovsanalysen: Vi har fået et interessant oplæg af Rambølls behovsanalyse som Aarhus havn har bestilt. Den beskriver at havnen vil vækste særligt inden for containertrafikken, og at Aarhus havn i dag modtager 70% af alle containere, som i dag kommer til Danmark. Aarhus havn forventer selv, at de vil forøge deres markedsandel op i mod de 100% de kommende år, det beskrives som et af de vigtigste grunde til at havnen har brug for at udvide. Der har i mange af de oplæg, borgerhøringer mm. som vi har fået og deltaget i, været foreslået alternative løsningsforslag i forhold til opmarginering og om containerskibstrafikken kunne varetages af andre havne.

Det er min klare opfattelse at der er brug for en national strategi for en bæredygtig infrastruktur i Danmark, for at sikre at miljø og grøn omstilling varetages på den mest hensigtsmæssige måde, og ikke alene styres af de fri markeds kræfter og dygtigt købmandskab.

Økonomi: Havnen har informeret om at de har en meget sund økonomi og kun kan bruge sit overskud på infrastruktur.

I min optik giver det fine økonomiske muligheder for at lave en helhedsplan, til gavn for havn, by og Aarhusianerne. Det kræver blot at man tænker infrastruktur på en anden måde.

Inddragelse af borgerne og byen: Projektet "Aarhus Blueline" er et meget fint projekt og er det eneste forsøg i havneudvidelsen på at inddrage borgerne i området. Det udgør desværre kun 1% af udvidelsen og det virker til, at det er placeret, hvor det er længst fra havnens aktiviteter. Det undrer mig utrolig meget at samspillet med borgerne og Aarhus by ikke er højere prioriteret! Når jeg har spurgt indtil til det hos alle de forskellige interessenter, vi har mødt, så har jeg fået meget velmenende men vævende svar som: "Det kan man ikke", "Det er vist ikke tilladt" og "Det tror jeg ikke kan lade sig gøre". Det jeg står tilbage med, er en oplevelse af, at det slet ikke har været et tema og at det derfor ikke er blevet undersøgt.

Jeg undrer mig, for i min optik er det helt naturligt at lade vores stadsarkitekt komme med et bud på om, og i så fald hvordan, havneudvidelsen kan have et samspil med byen og borgerne. Man kunne alternativt overveje at udskrive en arkitektkonkurrence og lægge byrådets visioner for by og borgere ind i projektbeskrivelsen. Jeg mener, at havnen også skal bruges som byrum. Eksempler kan være: Kraner som kunstværker i regnbuefarver eller badet i lys af en kunstner, mulighed for reaktive aktiviteter som havkajak i havnebassinene, boldbanen mm., grønne oaser som naturlige samlingspunkter, områder til boomblaster med høj musik på yderhavnen, hvor det kun skaber glæde og ikke generer nogen. Mulighederne er mange hvis vi ikke på forhånd lader os begrænse af sikkerhed, forbud og lignede, som selvfølgelig skal være i orden. Jeg mener at hvis en havneudvidelse ikke også bidrager til bylivet og borgerne, så kan den lige så godt ligge et andet sted.

I min optik er det derfor ikke kun et spørgsmål om en havneudvidelse, det er et langt større spørgsmål om hvad vi vil med Aarhus?

Det kræver omtanke og en langt bredere analyse af, hvad det er for en by, vi vil have, og hvilke værdier vi vil kendes for. Det kræver, at vi gentænker, hvad borgerne vil have, og hvordan vi kan forene en evt. havneudvidelse med bylivet og borgerne. Hvorfor skal Aarhus ikke være foregangsby for hvordan vi, med udgangspunkt i bæredygtighed, kan forene en industrihavn med et spændende miljø, som giver værdi og udfoldelsesmuligheder for borgerne og samtidig får et mere æstetisk udtryk.

Det er min klare anbefaling til byrådet.

Tusind tak for muligheden, for at give min mening tilkende.

Med venlig hilsen

Johnny Krämer Christensen (53 år)